

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.571.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 13376 Pani Posłanki Elżbiety Gelert, w sprawie zarobków pielęgniarek zatrudnionych w domach pomocy społecznej, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025, poz. 1214,1302) domy pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Zapewniają usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne. Nie świadczą usług medycznych, umożliwiają jedynie i organizują mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów.

W obecnym stanie prawnym nie ma wymogu zatrudniania pielęgniarek czy innych członków personelu medycznego w domach pomocy społecznej. Decyzję w tej sprawie pozostawiono jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym rzeczony placówki w zależności od potrzeb.

W świetle obowiązujących przepisów prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przysługuje osobom przebywającym w domach pomocy społecznej i objętym powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym na takich samych zasadach, jak pozostałym świadczeniobiorcom, którzy potrzebują pomocy medycznej w warunkach domowych. Mieszkańcom domów pomocy społecznej przysługuje prawo korzystania z usług lekarza podstawowej opieki zdrowotnej i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, która realizuje m.in. pielęgniarską opiekę środowiskową, a także innych kontraktowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia świadczeń opieki zdrowotnej. Zadaniem domu pomocy społecznej jest umożliwienie korzystania im z tych świadczeń.

Zgodnie z ww. ustawą, prowadzenie domów pomocy społecznej jest zadaniem własnym gmin, powiatów oraz samorządu województwa. Mając to na względzie należy wyjaśnić, że pracownicy domów pomocy społecznej, również ci zatrudnieni na stanowiskach związanych ze świadczeniem usług medycznych, są pracownikami samorządowymi, a warunki ich wynagradzania regulują przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1135) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1960, z późn. zm).

Kształtowanie całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników pozostaje zatem w gestii ich pracodawcy samorządowego. W obecnym stanie prawnym pielęgniarki zatrudnione w domach pomocy społecznej są pracowniczkami samorządowymi i nie obejmują ich regulacje ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Z uwagi na fakt, iż zakres obowiązków pracowników domów pomocy społecznej jest szeroki, a wymagany w tych zawodach poziom kompetencji własnych i umiejętności interpersonalnych wyjątkowo wysoki, podjęto prace nad rozwiązaniami systemowymi dotyczącymi możliwości wsparcia finansowego wynagrodzeń pracowników służb społecznych ze środków budżetu państwa - wśród nich także domów pomocy społecznej.

Do ustawy o pomocy społecznej wprowadzono zmianę, która umożliwiła przyjęcie przez Radę Ministrów Uchwały nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”. W 2024 r. środki przyznano w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. Zatrudnieni na podstawie umowy o pracę pracownicy domów pomocy społecznej nabyli na gruncie programu prawo do dodatku motywacyjnego w wysokości 1 000 zł brutto miesięcznie, wypłacanego w okresie od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2027 r. Na wypłaty dodatków dla 56 884 pracowników domów pomocy społecznej uruchomiono ponad 393 mln zł. Na rok 2025 dla tych jednostek zapotrzebowano środki w wysokości ponad 790 mln zł.

Informuję ponadto, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołano Zespół do spraw reformy systemu pomocy społecznej, w skład którego weszli eksperci, praktycy oraz osoby ze świata nauki. Członkowie zespołu przyjrzą się rozwiązaniom prawnym i organizacyjnym w obszarze pomocy społecznej celem wypracowania rozwiązań system ten reformujących (także w zakresie warunków pracy i płacy pracowników domów pomocy społecznej). Reforma doprowadzi do integracji różnych form wsparcia oraz współpracy między instytucjami państwowymi, samorządami, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi społecznościami, co przyczyni się do zwiększenia skuteczności podejmowanych działań pomocowych i polepszenia warunków pracy pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z Kamieniem milowym A70G, realizowanym w ramach reformy A4.6 pn. „Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej” KPO, zakładającym wejście w życie aktów prawnych realizujących wybrane priorytety reformy określone na podstawie strategicznego przeglądu opieki długoterminowej w Polsce, podjął współpracę z Prezesem Rady Ministrów, który Zarządzeniem nr 30 z dnia 22 marca 2024 r. powołał Międzyresortowy Zespół do spraw systemowych rozwiązań związanych z opieką nad osobami starszymi (M.P. poz. 224). Zespół jest organem pomocniczym Rady Ministrów.

Zespół powołano w związku z koniecznością ustrukturyzowania współpracy międzyresortowej w zakresie m.in. prac legislacyjnych obejmujących szeroko ujmowane zagadnienie opieki nad osobami starszymi (np. opieka długoterminowa, pomoc społeczna). Zróżnicowanie wyzwań z pogranicza wielu właściwych resortów powoduje, że współpraca międzyresortowa jest konieczna. Analizy dotyczące sytuacji osób starszych powinny obejmować różne obszary opieki nad seniorkami i seniorami, dzięki czemu możliwe będzie przygotowanie wieloaspektowych rekomendacji. Spotkania przedstawicieli właściwych resortów z przedstawicielami świata nauki, instytucji świadczących pomoc osobom starszym oraz zewnętrznych interesariuszy pozwalają na precyzyjne identyfikowanie kierunków zmian. Podejście to zmierza do wdrożenia rozwiązań uniwersalnych, które pozwolą na zwiększenie współpracy w ramach systemu ochrony zdrowia, systemu pomocy społecznej oraz innych.

W ramach zespołu powołano też grupy robocze, w pracach których uczestniczą przedstawiciele m.in. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz zaproszeni eksperci.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/